

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі Центр туризму краєзнавства та екскурсій учнівської молоді Валківської міської ради

13 травня 2025 року

м. Харків

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Цвеліх Максим Павлович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Бохвалов Андрій Михайлович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Деркач Діана Віталіївна – регіональна координаторка Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) в Харківській області

Моніторинговий візит проводився у присутності керівниці МТП, Халимон Анастасії.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Комунальний заклад «Центр туризму краєзнавства та екскурсій учнівської молоді Валківської міської ради Харківської області»

Повна адреса об'єкта моніторингу: площа Слобожанська, буд. 1В, селище Ков'яги Богодухівського району Харківської області.

Форма власності: комунальна

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Валківська міська рада.

Об'єкт зареєстровано у переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Моніторинговий візит здійснюється повторно, попереднє відвідування відбулось 11 жовтня 2023 року.

Розташування

Будівля МТП, його житлові та функціональні приміщення розташовані в двоповерховій будівлі коридорного типу. МТП знаходиться в достатній близькості до зупинки громадського транспорту (100 м) до м. Валки. Неподалік від МТП є об'єкти соціальної інфраструктури: ліцей (20 м), амбулаторія сімейної медицини (1100 м), аптеки, продуктові магазини (200 м).

Наповненість

Центр передбачений для проживання внутрішньо переміщених осіб. За повідомленням адміністрації МТП, будівля розрахована на перебування 65 осіб. Станом на момент моніторингу МТП заповнене на 84,6% - 55 осіб з числа ВПО. В будівлі МТП перебуває 38 жінок та 10 чоловіків, з них 7 дітей. В гуртожитку перебуває 34 особи пенсійного віку. Адміністрація МТП щотижнево власноруч веде статистику щодо актуальної кількості мешканців в МТП. Станом на момент моніторингу в МТП перебуває 5 осіб з підтвердженим статусом інвалідності.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Моніторинговою групою з'ясовано, що проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі, перед заселенням мешканці заключають договір про право користування житловими приміщеннями будівлі МТП відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» (далі – Постанова № 930).

При спілкування з мешканцями МТП з'ясовано, що при заселенні до МТП ВПО ознайомлюються та укладають із балансоутримувачем договір про право користування житловими приміщеннями, правилами перебування у гуртожитку, з правилами проживання ознайомлюються при заключенні такого договору.

Після спливу терміну дії договору із мешканцями договір переукладається повторно на наступні 6 місяців, якщо мешканці продовжують проживати в гуртожитку. З'ясовано, що станом на момент моніторингу МТП отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг внутрішньо переміщеними особами, таким чином мешканці за спожиті комунальні послуги не сплачують.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Моніторинговою групою встановлено, що будівля МТП забезпечена централізованим електропостачанням, водопостачання. Будівля МТП оснащена системою водовідведення. Опалення подається з котельні за укладеним договором із постачальником на періоди опалювального сезону.

Також з'ясовано, що в МТП є альтернативні джерела електроенергії (генератор), та наявний запас палива для використання на час відключень електроенергії. В будівлі є прилади нагрівання води - в душових кімнатах будівлі та в санвузлах працюють бойлери, які подають гарячу воду для потреб мешканців на випадок аварійних відключень постачання гарячої води (фото 2). Зазначене свідчить про готовність стабільного функціонування інженерних мереж на випадок перебоїв роботи централізованого постачання комунальних послуг, що відповідає критеріям життєзабезпечення МТП, зазначених в пункті 8 Постанови № 930.

Харчування

ВПО харчуються самостійно. На першому поверсі МТП облаштоване кухонне приміщення для приготування їжі. Таке приміщення оснащені двома

електроплитами та духовими пічками, холодильником загального користування, мікрохвильовками, електрочайниками, мийкою та кухонною поверхнею для приготування їжі та меблями (фото).

В 2023-2024 роках в МТП проведено капітальний ремонт приміщень першого та другого поверхів (функціональних приміщень).

В кухонних приміщеннях встановлена фільтр-система для подачі питної води із додаткового крана мийок, але також мешканці самостійного купують питну воду.

Санітарія та гігієна

На кожному поверсі є приміщення санвузла, яке складається з трьох душових кабін, 3 туалетних кабін та трьох умивальників в кожному, кабінки зачиняються на засувку (фото 4). Протягом 2023-2024 років усі туалетні приміщення будівлі МТП були капітально відремонтовані шляхом сприяння від благодійного сектору – душові кімнати, туалетні кабінки).

На першому поверсі в душовій кімнаті кімнати для проживання маломобільних мешканців одну душову кабінку оснащено поручнем та сидінням для здійснення санітарно-гігієнічних процедур маломобільними групами населення.

На території МТП в санвузлах облаштовано пральну кімнату (фото 4), в якій розміщено три пральних машини. На вулиці облаштовано простір для сушіння речей. Кількість машин для прання відповідає критеріям та фактичній чисельності мешканців, передбаченими пунктом 8 Постанови № 930.

Прибирання території загального користування, коридорів, кухонь, санвузлів здійснює персонал, прибирання кімнат в блоках здійснюють мешканці МТП.

Протипожежна безпека

На кожному поверсі наявні вогнегасники, пожежні крани та розміщені плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій (фото 5).

З'ясовано, що в гуртожитку у підвальному приміщенні є найпростіше укриття, яке потребує облаштування для довготривалого перебування. Адміністрація МТП опрацьовує можливість оновлення приміщення за сприяння благодійних організацій.

Безбар'єрність

Внутрішній простір будівлі МТП адаптований для потреб маломобільних груп населення.

На першому поверсі функціональні приміщення адаптовані для потреб маломобільних груп населення. Мешканці, які пересуваються милицями і перебувають в МТП проживають на першому поверсі та мають власну душову кімнату та санвузол.

Приміщення для приготування їжі та санвузол не мають дверних порогів, з рівнею поверхнею та мають достатній простір для пересування маломобільних груп населення.

Біля головного входу в будівлю МТП облаштований пандус із поручнями на висоті 0,7 та 0,9 м., однак під'їзні шляхи та навколишня інфраструктура не адаптовані для осіб на кріслі колісному – розбита поверхня, наявність бордюрів та

інших фізичних перешкод унеможлиблюють самостійне пересування осіб на кріслі колісному (фото 11).

Умови в кімнатах

Мешканці розміщуються в кімнатах, кожна з яких передбачена для перебування від 1 до 4 осіб. Площа кімнат в будівлі МТП відповідає кількості ліжок, що розміщені в таких приміщеннях. Сумісне розміщення у кімнатах у проводиться за ознакою статі, родинам забезпечують окреме приміщення. Кімнати забезпечені меблями, наявні ліжка, стільці, столи, робоче місце, шафи, тумби), температура та умови проживання за оцінкою мешканців комфортні (фото 6, 7).

Вікна в усіх житлових приміщеннях МТП були замінені на металопластикові. При спілкуванні з мешканцями з'ясовано, що мешканці задоволені умовами проживання в кімнатах, частина мешканців провела ремонт приміщень (облаштування шпалер, закупівля меблів, побутової техніки) власними силами.

Дозвілля

Будівля МТП має декілька функціональних просторів всередині та ззовні будівлі. На першому поверсі облаштовано загальне приміщення для зборів (фото 8), де проводяться інформаційні сесії та зустрічі з мешканцями МТП. В цьому приміщенні діти займаються дистанційним навчанням, облаштовані робочі місця, гаджети для занять та Wi-Fi.

Окрім цього, за сприяння балансоутримувача та представників благодійного сектору на території МТП облаштовано теплицю (фото 9) та альтанку що доступні для користування мешканців та проведення дозвілля.

Доступ до інформації та послуги

На першому поверсі у вестибюлі розміщені інформаційні буклети та стенди (фото 10), зокрема за можливістю звернутись до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. На стендах відображено довідкову інформацію та можливості отримати різного роду допомогу, також є скринька звернень.

Комунікація між адміністрацією та мешканцями проводиться шляхом спілкування у месенджерах. Прийом громадян проводиться у кабінеті керівника МТП.

В будівлі МТП є приміщення, де мешканцям надаються соціальні послуги перукаря та швачки (фото 12).

МТП відвідують неурядові громадські організації, що надають ВПО психологічну, правову, консультаційну допомогу, для дітей проводяться розвиваючі заняття. Також окремими благодійними організаціями в травні 2025 проводиться ремонт даху та покрівлі будівлі МТП.

Медицина

Усі мешканці МТП уклали декларації з місцевими лікарями в амбулаторії сімейної медицини. Мешканці закладу, які мають відповідне право, – отримують кризову виплату (допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам).

В 2025 році МТП два рази на місяць відвідують мобільні бригади лікарів-спеціалістів, які надавали консультаційну лікарську допомогу мешканцям МТП.

Освіта

В МТП проживає 7 дітей різних вікових категорій. Моніторингова група з'ясувала, що діти шкільного віку зараховані до Ков'язького ліцею та ліцеїв громад походження, навчання проводиться дистанційно.

Діти забезпечені власними пристроями для дистанційного навчання, також є ноутбуки та гаджети на балансі МТП. Діти мають можливість навчатись дистанційно в просторі для загальних зборів на першому поверсі як у спеціальному місці для навчання.

Працевлаштування

Адміністрацією МТП відомо про працевлаштування 4 осіб з числа ВПО, переважна кількість мешканців – особи пенсійного віку.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 10 особами

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, заяв про порушення прав не надходило. Умовами проживання у гуртожитку опитувані мешканці задоволені, скарг щодо неналежного поводження з боку інших мешканців, адміністрації не надходило.

Правопросвітницький захід проведено для 10 осіб

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та напрямків роботи, а також роз'яснено порядок та підстави звернення за захистом прав. Мешканцям надані роз'яснення про звернення до Уповноваженого за захистом своїх соціально-економічних прав та реалізації послуг з компенсації за пошкоджене або втрачене житло в національних та міжнародних реєстрах, проведено опитування актуальних потреб.

Загальні потреби МТП:

За повідомленням адміністрації МТП, є потреба у облаштуванні найпростішого укриття в підвальному приміщенні будівлі МТП. Для цього адміністрація опрацьовує питання залучення благодійного сектору.

Виконання попередніх рекомендацій:

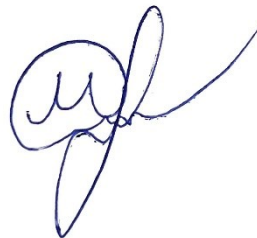
За результатами попереднього моніторингового відвідування було надано рекомендацію:

опрацювати спільно з міжнародними та національними організаціями питання щодо забезпечення ВПО меблями в кімнатах їхнього проживання та теплими ковдрами з подушками: станом на момент моніторингового відвідування з'ясовано, що мешканцям забезпечили меблі за сприяння благодійних організацій: шафи, полиці, ліжка, а також побутову техніку (холодильники особистого користування). Частина мешканців МТП самостійно оновили меблі у власних кімнатах. Мешканці забезпечені теплими речами та ковдрами, налагоджено роботу котельні, що забезпечує опалення в опалювальний сезон. За повідомленням мешканців, температура в опалювальний сезон 2024-2025 років була комфортною.

Рекомендації за результатами моніторингового відвідування відсутні.

Керівник моніторингової групи:

**головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Максим ЦВЕЛИХ

Додатки:
Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

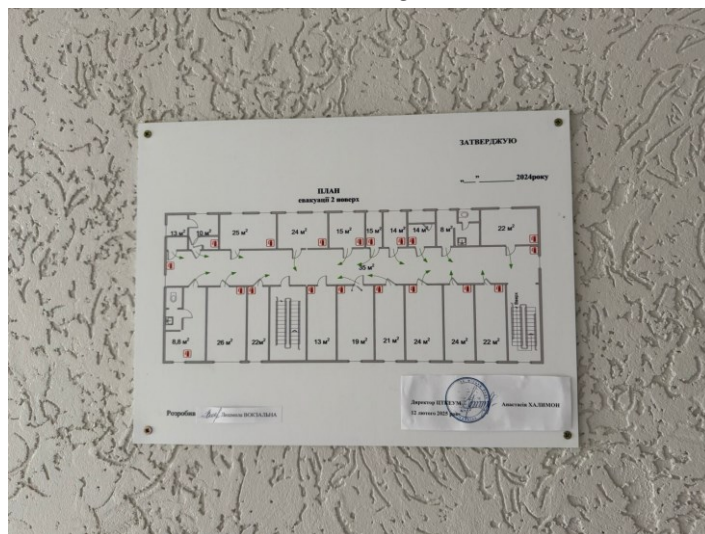

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

